

ДО ЮВІЛЕЮ П.Г. СТОЛЯРЧУКА

*Праця на громаду, то чеснота,
яка цінується як Богом, так і людьми.*

Митрополит Андрей Шептицький

Погідного вересня 2009 р. відзначає свій 70-й ювілей Петро Гаврилович Столярчук – заступник директора Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології, завідувач кафедри метрології, стандартизації та сертифікації Національного університету “Львівська політехніка”. Народився ювіляр 16 вересня 1939 р. у Львівській області в селянській родині. Змалечку суворі будні селянського побуту сприяли вихованню в малому хлопчику працелюбності та працездатності, які надалі сформували його визначальні людські риси.

П.Г. Столярчук в 1968 р. закінчив Львівський політехнічний інститут за спеціальністю “Інформаційно-вимірювальна техніка”.

З 1968 р. до 1982 р. працював у Науково-виробничому об'єднанні “Термоприлад” (м. Львів) на посадах інженера, провідного інженера, головного конструктора проєктів, начальника науково-дослідного відділу. Технічний прогрес 60-х років ХХ ст. у багатьох галузях народного господарства, особливо атомній, хімічній, металургійній потребував нових засобів автоматизації та вимірювань температури – важливого параметра практично усіх технологічних та життєвих процесів. Розвиток цих галузей ставив перед колективом НВО “Термоприлад” нові завдання, які вимагали створення приладів для вимірювання температури з точністю, співмірною з метрологічними характеристиками наявної еталонної бази з температурних вимірювань, а деколи завдання були такими, котрі вимагали й вищої точності вимірювань температури. Під ці завдання формуються та стрімко розвиваються науково-дослідні відділи та лабораторії високих і криогенних температур. У цей час перед колективом вперше постало нестандартне завдання створення засобів вимірювання температури до 3000 °С швидкісних газових потоків за максимальних рівнів нейтронного потоку. Експериментальні дослідження розроблених засобів велись на плазмотронній установці в м. Капітолово, Ленінградської області Росії та на реакторах Семіпалатинської області Казахстану і

безпосередню активну участь в цих дослідженнях брав ювіляр П.Г. Столярчук, а отримані ним результати стали основою успішно захищеної ним в 1975 р. кандидатської дисертації.

Ювіляр не пориває стосунків з рідною кафедрою та Політехнікою загалом, тому цілком природно з 1982 р. влився у колектив Національного університету “Львівська політехніка”. Результатом активної й плідної праці став захист в 1990 р. докторської дисертації на основі узагальнення та розвитку результатів науково-дослідних і пошукових робіт, виконаних ним в НВО “Термоприлад” й продовжених в Політехніці. З 1995 р. від часу створення і донині працює завідувачем кафедри метрології, стандартизації та сертифікації. За цей час під безпосереднім керівництвом ювіляра як активного вченого й організатора науки створена навчально-наукова база кафедри, виникла філія кафедри в державному підприємстві ДП “НДІ “Система”, до навчального процесу залучаються провідні фахівці державного підприємства “Львівстандарт-метрологія”, Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка Національної академії України, що надає науковим пошукам кафедри практичного спрямування, створено навчальну лабораторію на базі відділу стандартизації, метрології та сертифікації Національного університету “Львівська політехніка” та науково-навчальну лабораторію для виконання науково-дослідних робіт та практичної підготовки студентів.

Як учений та винахідник опублікував понад 300 наукових праць, авторських свідоцтв та патентів на винаходи, чотири навчальні посібники та один навчальний підручник з грифом Міністерства освіти і науки. Зокрема, видання:

Бичківський Р. В., Столярчук П.Г., Гамула П.Р. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація: Підручник для ВНЗ. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2002. – 560 с.

Бичківський Р.В., Столярчук П.Г., Сопільник Л.І., Калинський О.О. Управління якістю, сертифікація: Навч. пос. з грифом МОН. – К.: Школа, 2005. – 322 с.

Бичківський Р.В., Зорій В.І., Столярчук П.Г. Основи метрологічного забезпечення: Навч. посібник. – Львів: Вид-во Держ. ун-ту “Львівська політехніка”, 1999. – 220 с.

Ці видання набули поширення серед студентства та науково-технічної громадськості не лише у Львові, а й в Україні загалом.

Безперечно, результативна навчально-методична діяльність спирається на активну науково-дослідну діяльність ювіляра. Професор П.Г. Столярчук постійно працює над виконанням держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт та є керівником аспірантів та докторантів. За його науковим консультуванням та керівництвом захищено 5 докторських та 9 кандидатських дисертацій.

Результати наукових досліджень впроваджені в промислове виробництво. Дослідження останніх років стосуються створення засобів індивідуального обліку спожитого тепла, води та газу. Розроблені засоби здатні забезпечити економію енергетичних ресурсів, використаних індивідуальними споживачами в багатоквартирних будівлях з магістрально-колективним принципом їх розподілу. Значну увагу приділяє й створенню теоретичних засад оцінювання рівня якості харчової та інших видів продукції та послуг. Таке

оцінювання надзвичайно важливе для підвищення рівня якості та конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників.

За значні досягнення в царині метрології, стандартизації та сертифікації в 2000 р. Держстандарт України нагородив П.Г. Столярчука нагрудним знаком “За заслуги”.

Багатогранна й науково-громадська діяльність ювіляра – професор П.Г. Столярчук як заступник голови бере активну участь в роботі спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій, є членом редколегій декількох науково-технічних журналів, членом науково-технічних рад державних підприємств “Львівстандартметрологія” та НДІ “Система”, є членом обласної ради з якості при Львівській обласній держадміністрації.

Очолювана ним кафедра метрології, стандартизації та сертифікації традиційно демонструє вагомі науково-методичні здобутки і неодноразово була переможницею у навчально-науковій роботі серед підрозділів університету.

П.Г. Столярчук є представником від Національного університету “Львівська політехніка” в Українській асоціації органів оцінювання відповідності. Він є основним ініціатором та організатором створення органу з сертифікації послуг “ЛьвівПОЛІСЕРТ” при Національному університеті “Львівська політехніка”. Нині він плідно працює над технічним рівнем оснащення науково-навчальних лабораторій для створення на їх базі випробувальної сертифікаційної лабораторії.

Улюблене захоплення ювіляра – бджільництво – дає йому змогу поспілкуватися з мудрістю природи та її живих працюючих створінь, відпочити духовно й фізично, укріпитися в стані доброзичливості та життєвої рівноваги.

*Редакційна колегія міжвідомчого науково-технічного збірника
“Вимірювальна техніка та метрологія”*